

Kooskõlastamisel esitatud märkused ja ettepanekud

Ettepaneku/märkuse esitaja	Ettepaneku/märkuse sisu	Kommentaar
Õiguskantsler	<p>Kuna mittevaralise kahju hüvitis ei ole olemuslikult tulu, vajaks formaalne piirang lähtuvalt isikust, kes mittevaralise kahju eest hüvitist maksab või kes mittevaralise kahju hüvitise välja mõistab, eraldi põhjendamist. Ka kohtuvälise menetlusorgani kinnitatud mittevaralise kahju hüvitis ei pruugi vastata oma sisult nimetusele. Pole ka tõenäoline, et sellist laadi hüvitisi makstaks eriti massiliselt või et mittevaralise kahju hüvitamiseks tehtavate väljamaksetega võiksid kaasneda ulatuslikud kuritarvitused. Peab ju olema aset leidnud kahjujuhtum, see peaks olema dokumenteeritud ning lisaks on vajadusel võimalik seada muid täiendavaid kriteeriume, mida pooled peaks järgima, kui soovivad maksta maksuvaba mittevaralise kahju hüvitist.</p>	<p>Arvestamata jäetud. Igasugusele kahe isiku vahelise eraviisilise kokkuleppe alusel mittevaralise kahju hüvitise nime all makstavale summale maksuvabastuse kehtestamine pole õigustatud, kuna see looks võimaluse kuritarvitusteks. Tulumaksuseadus ei näe ette maksuvabade tululiikide deklareerimist. Ka mittevaralise kahju hüvitise deklareerimiskohustuse kehtestamise korral poleks maksuhalduril pädevust ega võimekust hinnata ei mittevaralise kahju tekkimise fakti ega hüvitise suuruse adekvaatsust. Sellist sätet võidaks hakata kasutama nt korruptiivset laadi maksete tegemiseks äriühingult füüsilisele isikule. Isegi kui praktikas võib ka kohus või kohtuvälise menetleja kahepoolse kokkuleppe kinnitada ilma asjaolusid sisuliselt hindamata, vähendab selline formaalne tingimus siiski oluliselt kuritarvituse võimalust.</p>
Eesti Kaubandus-Tööstuskoda	<p>Peame mõistlikuks eelnõu § 1 punktis 6 ja 7 sisalduvat lahendust, mis võimaldab ühisrahastusplatvormi või krüptovara kauplemisplatvormi kaudu investeerides ühelt investeeringult saadud tulu uude investeeringusse paigutada, ilma et oleks vajalik raha vahepeal platvormikontolt investeerimiskontole ja sealt jälle tagasi platvormikontole kanda. Samas juhime tähelepanu sellele, et</p>	<p>Investeerimiskonto kasutamisel on arvestuse pidamise kohustus maksumaksjal, kes peab vajadusel suutma maksuhaldurile tõendada investeerimiskonto ja tavakonto kaudu tehtud investeeringute osakaalu. Arutame seda küsimust eelnõu edasise menetluse käigus maksuhalduriga.</p>

	<p>kui eraisikul on näiteks krüptovara kauplemisplatvormil konto, kuhu ta on kandnud raha nii investeerimiskontolt kui ka tavakontolt, ning eraisik teeb platvormikonto kaudu hulgaliselt tehinguid ja teenib kasumit ning tahab teatud aja möödudes osa raha tagasi investeerimiskontole kanda, siis võib osutada keeruliseks hinnata, kui suur osa tekkinud kasumist on seotud investeerimiskontolt tulnud rahaga ning kui suur osa kasumist on seotud tavakontoga. Palume seda teemat kajastada ka seletuskirjas, et nii eraisik kui ka maksuhaldur saaksid muudatuse jõustumisel ühtemoodi aru, kuidas hinnata või tõendada, et kui suur osa kasumist on eeltoodud näite puhul seotud investeerimiskontolt tulnud rahaga. Ilmselt üheks lahenduseks oleks see, kui platvorm teeks vastavad arendused, mis välistavad selle, et investeerimiskontolt tulnud raha läheks kokku tavakontolt tulnud rahaga.</p>	
Pangaliit	<p>TMS § 17¹ lõike 2 punkt 3 – teeme ettepaneku välistatud tegevusloata väikefondi märkida selguse huvides sulgudesse ja sõnastada säte järgnevalt: „3) punktidega 1 ja 2 hõlmamata investeerimisfondi (välja arvatud tegevusloata väikefondi) aktsiat või osakut investeerimisfondide seaduse tähenduses või punktis 1 nimetatud välisriigis asutatud sellise investeerimisfondi aktsiat või osakut, mille üle tehakse finantsjärelevalvet;“.</p> <p>TMS § 38 täiendamine lõikega 6¹ - teeme ettepaneku kogu selle paragrahvi ülesehitust silmas pidades lisada see uue sätte lõikeks 1².</p>	<p>Arvestatud.</p> <p>Arvestamata jäetud. Kuna väärtpapereid kui üht varaliiki on TuMS §-s 38 esimest korda nimetatud lõikes 6, sobib uus väärtpapereid puudutav säte pigem lõikeks 6¹.</p>

	<p>TMS § 39 täiendamine lõikega 1² sõnastuses: „(1²) Residendist füüsilisel isikul on õigus maksustamisperioodil § 17¹ lõike 2 punktis 9 nimetatud ühisrahastusteenuse osutaja hallatava ühisrahastusplatvormi vahendusel antud laenudelt saadud intressist maha arvata kahju, mis on saadud seoses nimetatud laenudega, mis on samal maksustamisperioodil lootusetuks muutunud.“</p> <p>Lootusetu laenu kohta ei leia me kehtivatest õigusaktidest ühest käsitlust, maksukorralduse seaduses on lootusetu võlgnevus defineeritud läbi maksevõimetuse (vt MKS § 100 lõige 2, ka § 128 lõige 8.... sissenõudmine on maksukohustuslase maksevõimetuse tõttu lootusetu ning maksuhaldur ei pea pankrotiavalduse või maksejõuetusavalduse esitamist otstarbekaks). Rahandusministri 11.12.2003 määruse nr 105 Avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendis § 37 lõikes 4 on leitav selline kirjeldus, kuid see määrus eraõiguslikele laenuandjatele ei kehti: Nõue loetakse lootusetuks, kui puuduvad igasugused võimalused nõude kogumiseks või kui selle tagasinõudmiseks tehtavad kulutused ületavad hinnanguliselt laekumisest saadaolevat tulu.</p> <p>Selles muudatuspunktis on sätte sõnastus ja seletuskirjas olev selgitus omavahel vastuolus: muudatus räägib lootusetuks muutunud laenudest, seletuskirjas on nimetatud, et laen peab olema laenuandja poolt lootusetuks hinnatud. Nimetatud vastuolu vajaks lahendamist, sest hoolimata sellest, kuidas ka laenu lootusetust defineerida, muutub laen reeglina lootusetuks enne, kui</p>	<p>Eelnõu ja seletuskirja sõnastus ühtlustatud ja seletuskirja täpsustatud. Raamatupidamise Toimkonna juhendi RTJ 3 (Finantsinstrumendid)¹ punkti 32 kohaselt loetakse nõuet lootusetuks, kui puuduvad igasugused võimalused nõude kogumiseks (nt võlgnikule on välja kuulutatud pankrot ning pankrotipesas olevatest varadest ei piisa nõude tasumiseks).</p>
--	--	---

¹ Rahandusministri 22.12.2017. a. määruse nr 105 „Raamatupidamise Toimkonna juhendite kehtestamine“ lisa 3.

	<p>laenuandja poolt vastav hindamisotsus tehakse.</p> <p>Johtuvalt eeltoodust teeme ettepaneku TMS § 39 planeeritava lõike 1² sõnastus üle vaadata ja teha ka vastavad täiendused seletuskirjas.</p>	
<p>Lightyear Europe AS/MTÜ FinanceEstonia</p>	<p><u>Finantsvarade ring</u> Palume võrdsustada investeerimisühingu poolt kliendile tema investeerimata rahalt kogunenud ja makstav intress krediidasutuse hoiuselt teenitava intressiga sarnaselt TuMS § 17¹ punktile 4, st hõlmata see finantsvara mõiste alla.</p> <p>Investeerimiskonto üks aluspõhimõte on, et finantsjärelevalvele allutatud teenusepakkuja toode oleks hõlmatud maksusoodustust võimaldava režiimiga. Sisuliselt ei ole põhjust, miks eristada investeerimisühingu poolt kliendile makstavat intressi (mis koguneb kliendi poolt investeerimisühingu juures hoitavalt ja veel investeerimata rahalt) krediidasutuse hoiuselt makstava intressiga. Investeerimisühingu kui finantsjärelevalvele allutatud teenusepakkuja makstav intress on sisuliselt käsitatav krediidasutuste poolt hoiuselt makstava intressiga, mistõttu võiks olla reguleeritud ka finantsvarana TuMSi mõttes.</p> <p><u>Investeerimiskonto definitsioon</u> Tervitame võimalust investeerimisühingute juures avatud kontot kasutada investeerimiskontona. Küll aga palume üle vaadata konkreetne sõnastus investeerimisühingute osas ning vajalikkus siduda see maksumaksja arvel avatud kontoga makseasutuses või krediidasutuses.</p> <p>Paneme ette järgmise sõnastuse:</p>	<p>Investeerimisühingu juures avatud kontolt makstav intress ei ole finantsvara, vaid finantsvaralt teenitud tulu, seetõttu ei saa intressi finantsvara mõiste alla hõlmata. Eelnõusse on aga lisatud TuMS § 40 lõike 2 punkti 4 täiendus, mille kohaselt ei tule tulumaksu kinni pidada ka investeerimiskontol olnud rahalt teenitud intressilt.</p> <p>Arvestatud osaliselt. Eelnõu võtab juba arvesse asjaolu, et investeerimisühing hoiab kõigi klientide raha ühel kontol, mitte ei ava igale kliendile eraldi kontot (rääkides maksumaksja/kliendi arvel, mitte konkreetse isiku nimel avatud kontost). Ka seletuskirjas on öeldud, et investeerimisühingu juures avatud konto on erinevalt harilikust investeerimiskontost</p>

	<p>„(3) Investeerimiskonto on § 17¹ lõike 2 punktis 1 nimetatud riigi residendist krediidasutuses, lepinguriigi makseasutuses <u>või investeerimisühingu</u> või krediidasutuse, makseasutuse <u>või investeerimisühingu</u> nimetatud riigis asuvas püsivas tegevuskohas avatud konto, millel hoitakse maksumaksja raha.“.</p>	<p>üksnes n-ö arvestuslik konto ja investori raha hoitakse investeerimisühingu enda nimel avatud kontol, pidades iga kliendi kohta eraldi arvestust.</p> <p>Eelnõu ja seletuskirja sõnastust on täpsustatud, võtmaks arvesse asjaolu, et investeerimisühing võib sellise konto avada ka keskpangas või investeerida kliendi vahendid rahaturufondi.</p>
Justiitsministeerium	<p>Eelnõus kasutatud termin „kohtuväline menetlusorgan“ ei pruugi olla piisavalt selge. Palume kaaluda termini täpsustamist ning võimalusel kasutada kehtivas õiguses juba leiduvaid termineid.</p> <p>Seletuskirjas nenditakse, et piirav meede – tegevusloata väikefondi osade väljaarvamine finantsvara loetelust – ei riiva ettevõtlusvabaduse põhiõigust ebaproportsionaalselt. Siiski ei jõuta seletuskirjas põhiseadusega kooskõlani läbi analüüsi, vaid piiratakse kooskõla konstateerimisega. Selline lähenemine ei pruugi veenda eelnõuga tutvujat, et piirangu kehtestamisel kaaluti sisuliselt kõiki muid võimalikke alternatiive ning valituks osutunud lahendus vastab nii sobivuse, vajalikkuse kui mõõdupärasuse kriteeriumile. Palume eelnõu seletuskirjas esitada põhiõiguste riive põhiseaduspärasuse kontrolli analüüs.</p> <p>Palume arvestada ka kirja lisades esitatud eelnõu ja seletuskirja failis jäljega tehtud normitehniliste ja keelemärkustega ning märkustega eelnõu mõju kohta.</p>	<p>Arvestatud – termin „kohtuväline menetlusorgan“ on asendatud terminiga „vaidluste kohtuväliseks lahendamiseks loodud organ“, mis on kasutusel ka riigivastutuse seaduses.</p> <p>Seletuskirja täiendatud.</p> <p>Eelnõu ja seletuskirja korrigeeritud.</p>
Eesti Pank	Eesti Pangal ei ole täiendusi või parandusi investeerimiskonto	Ettepanek ei ole seotud eelnõu sisuga ja vajab eraldi analüüsi.

	<p>reeglistiku muutmise osas. Küll aga teeme ettepaneku muuta tulumaksuseaduse sätet, mis reguleerib laenu andmise erisoodustust. Hetkel on vastavalt tulumaksuseaduse § 48 lõige 4 punktile 6 erisoodustuseks laenu andmine turutingimustest madalama intressimääraga, välja arvatud, kui intress selle maksmise hetkel on vähemalt kahekordne võlaõigusseaduse § 94 lõike 2 kohaselt viimati avaldatud intressimäär, milleks on Euroopa Keskpanga põhirefinantseerimisoperatsioonidele kohaldatav intressimäär. Eesti Pank leiab, et erisoodustuse sidumine vastava kahekordse intressimääraga ei ole põhjendatud. Kui viidatud Euroopa Keskpanga intressimäär on null (aastatel 2016 kuni 2022), on korruptustehte tulemus samuti null. Kui EKP vastav intressimäär hakkab tõusma, toob see endaga kaasa erisoodustuse arvutamiseks kasutatava intressimäära põhjendamatu võimendumise. Leiame, et sobilikum on erisoodustuse arvutamisel kasutada võlaõigusseaduse § 94 lõike 2 kohaselt viimati avaldatud intressimäära, millele lisandub mõõdukas marginaal.</p>	
--	--	--